

ledes disse Veie agtes istandsatte og vedligeholdte, men jeg savner her en lignende Bestemmelse for Biveienes Vedkommende. Efter min Opfattelse er det af stor Interesse, at noget Egnende fastsættes ogsaa med Hensyn til Biveiene. Jeg skal vel indbrømme, at det er noget vanskeligt for hver enkelt af disse mindre Veie forud at fastsætte, hvad derved skal foretages, men jeg troer dog, at der idetmindste i Grundtrækkene kan gives en Plan for og en Anthydning af, hvorledes Egnetsforstanderskaberne agte at behandle disse Veie. Man maa, saavidt jeg skjønner, nødvendigvis inddele Biveiene i Underclasser; f. Ex. i 3 Classer; nemlig først de Veie, der ere af største Vigtighed, og som maag undergives en fuldstændig Behandling og Grundforbedring; dernæst som anden Klasse de, som uden at have saa stor Vigtighed, dog have saamegen Betydning, at de bestandig maue holdes i god Stand, og endelig som tredje Klasse de mindre og ubetydeligste Veie, der ikke udkræve nogen bestemt Bearbejdelse, men som dog skulde tages under Forsorg og i hvert Fald søges holdte saaledes, at de ere farbare eller kunne gives fornøden Udbedring, naar der føres Klage over dem. Jeg skulde derfor meget ønske, at der maatte stee en Forandring i den nævnte Paragraph i den Retning, jeg her har antydet. Jeg troer, foruden hvad jeg allerede har bemærket herom, at det vilde være af Vigtighed for Udførelsen af det Tilsyn og den nødvendige Control, som Amtsraadene skulde føre ogsaa med disse Biveie, en Control, der, saavidt jeg skjønner, ikke vil kunne blive fyldestgjørende, naar Amtsraadene maae savne den paapegede Oplysning og Overagt. § 6, som jo staaer i nær Forbindelse med § 5, kunde maastee ogsaa give Anledning til nogle Bemærkninger, men jeg troer, at det Fornødne i saa Henseende i det Væsentlige vil falde sammen med Betragtningerne i Henseende til § 5. Der er i § 6 i Almindelighed blot sagt om Biveiene, at de skulde holdes i farbar Stand, og, som jeg har tilladt mig at antyde, er dette Udtryk, anvendt paa alle Biveie, ikke heldigt. Med Hensyn til Bestemmelsen i § 7 skal jeg bemærke, at det formeentlig vilde have været ønskeligst, hvis man kunde gaae saavidt at bestemme som Regel, at Arbejderne, idetmindste

paa Amtsveiene, skulde altid udføres ved Entreprise, ved Accord eller Licitation, og ikke in natura. Jeg anseer det overhovedet for særdeles ønskelig, om det kunde komme dertil, at alt Naturalarbejde paa Veiene kunde bortsalbe. Kun ved Pengebidrag er det muligt at naae en ligelig og billig Fordeling imellem alle Communnens Beboere, og jeg kan ikke tillægge den Indvending, der saa ofte er gjort, og som i første Diebtik synes at have noget Tiltalende, særlig Vægt, den Indvending nemlig, at det kan for mange Beboere være vanskeligt at skaffe rede Penge tilveie, imedens de dog ere i Besiddelse af Arbeidskræfter og derfor bedre i vanskelige Tider kunne overkomme at gjøre Arbejde. Paa denne Vanskelighed vil der altid i Communerne kunne raades Bod derved, at Arbeidet ved Udbydningen udstyffes saaledes, at der bliver for Enhver, ogsaa for de mindre Besiddere i Communen, Leilighed til at overtage en Deel, hvorved opnaaes, at de, der ansee det for fordelagtigere og lettere for sig at udføre Arbeidet in natura, kunne gjøre dette og saaledes slippe for den contante Udbetaling, ja endogsaa tjene Penge til, og de, der ansee det besværligt at gjøre Naturalarbejde, ville kunne slippe frie for denne Byrde. — Naar § 11 tillægger Ministeriet Myndighed til at tage endelig Beslutning om alle Veisager, kan der jo vel ikke derimod være noget Væsentligt at indvende, men det forekommer mig imidlertid, at der i Paragraphens næstsidste Punktum gives Ministeriet en Demyndigelse, mod hvilken der dog vistnok kan indvendes en Deel. Det hedder nemlig der, at Ministeriet kan forandre enhver af de underordnede Myndigheder tagen Beslutning angaaende Veivæsenet og det derved ansatte Personale. Er Meningen dermed den, at naar der reiser sig Uenighed om et Veiarbejde, der er bestemt af de vedkommende communale Bestyrelser, og det kommer ind til Ministeriet, dette da uden hyderligere Forhandling med disse Bestyrelser kan gjøre enhver Forandring, som det finder for godt — saa synes det rigtigt nok, at der derved lægges en særegen Myndighed i Ministeriets Haand, som let under visse Omstændigheder kan føre til Vilkaarlighed. Jeg skjønner ikke, at der i alt Fald vil kunne være Noget til Hinder for, at der tilføies en Be-